

I.

11410

6169
N. 12.

Kärt

RELATION,

Angående

Kongl. May: ^{ts}

Lyckelige

DESCENTE

öfwer

DÜNEN,

den 9 Julii 1701.

Sampt Siendernes fördrifwande / och
hwad där wid wijdare föreluppit;

Thomasdorff i Suhlrand den 15. Julii

ANNO 701.

69.

Edan Hans Kongl. May:t
den 7. hujus med des Armee till Riga an-
kom/ och beordrat Hr. Öfwersten Helmer-
sen, at med trenne Battailloner af Rågiste
Guarnison marchera upp förbi Jungferns
Häff till Dahl-Hälm/ at där sammastädes
fatta Posto/ och Fienderne derifrån för-
drifwa/ till hwilken anda och åthskillige

Stycken ifrån Riga blifwit dijt förde/ så at Fienderne en an-
nat aftaga kunnat / än at Hans May:t der skulle willia
öfwergå; Hwarföre och Feltmarskalken Steinau som upp widh
Kockenhufen war/ så snart han här om Kundskap fick/ som
snarast med de 4 Regementen Curassierare som han där med sig
hade/ sampt hwad af Dragouner där war/ ned kom/ och geent
emot berörde Dahl-Hälm så wäl Saxiske som och deels Ryske
Troupper sammandragit/ och allehanda præparatorier giordt/
at hindra H:s May:t Landstigningen; Hafwer Hans May:t
den 9 hujus om Natten låtit 15 Battailloner af Infanterie, neml.
af Guardie 4 Battailloner, af Dahl-Regemente 2:ne/ Hålsingar-
ne 2:ne/ Märckie 1/ Wäsmamlänningarne 2:ne/ Wästerbåtn 2:ne
och Upplänningarne 2:ne Battailloner, nedan om Riga och Fos-
senholm stija uti Båtar/ Låddior och Strusor/ jämpte Kongl.
May:t Drabanter, och 2:ne Compagnier af Kongl May:t Lijf-
Regemente/ som alle/ sedan till Lössen war uthgiffwen/ Hielp
GUD/ till Kläckan 4 wore stegne i Båtarne; Hwarmed Kongl.
May:t i H:Erans Rampn begaf sig öfwer Dynen, gåendes
med Infanteriet uti de små Båtarne mitt uti/ men Låddior och
Strusorne med Cavalleriet, sampt 4. stycken Blockhuus och 1
Capare på Sijdone/ hwilka med sitt canonerande Fienderne
stor skada och afbräckt gjorde; Och anlände H:s May:t Kl. 5/
fattandes wid Stranden uti Fiendens åsyn/ som dem först på
halfwa

halswa Strömmen warse blefwe/Posto. Och oansedt Fienderne ickelångt ifrån Stranden en Redout hade med Stycken försedd (som sedan wid förste Treffningen öfvergafs) lemnade doch H:s May:tt den samma/ och gick den förbi/ emedan H:s May:tt warse blef/ huru såsom åtskillige troupper längre upp på Landet enbusquerade stodo/ och lemnat Elfzbredden frij/ hwilken H:s May:tt söökte at intaga/ hafiwandes General-Lieutenanten Baykul/ som där Commendo i förstone förde/ den disposition giordt/ det han wille hålla sig till en deel förtäckt/ och lemnna H:s May:t Terrainen, till des H:s May:t med 5 à 6000 Mann kunde komma till landz/ dem han sedan med ens årnade anfälla och öfwer ända kasta; Hwilket och Hans May:h Landstigning mycket beforderade; så at Hans May:t hade Tijd at ställa Infanteriet (öfwer hwilket General Lieutenanten Liefven commenderade sampt General-Majorerne Maydel, Possé och Gref Steenbock hoos sig hade) uti en Linia en ordre de Bataille, innan som Fienderne sine troupper, som på åtskillige ställen woro posterade, hinte sammandra/ som gjorde 7 Battailloner till Foot/ och 42 Standarer till Håst/ hwar ibland woro 4 Regementer Curasser af 36 Standarer och 1 Regemente Dragouner om 6 Compagnier, med hwilke de med tåmmelig god resolution Hans May:h Infanterie anhöllo/ och starck Salswa gosiwo/ jennwål med sitt Cavallerie söökte komma H:s May:tt en flanc Men Hans May:tt dem Tappert bemötte/ då des Infanterie Salswa gaf/ som och en treffelig effect gjorde/ då och Capitain-Lieutenanten och General-Majoren Horn, som allenast i förstone 60 af Kongl. May:h Drabanter till Landz hade/ med Lieutenanten och Öfwersten Otto Wrangel så Tappert på dem löds ginge | att ändoch de en öfwer 10 stegh från Fienderne woro/ som gosiwo på dem Eld/ trängde de sig doch in med blåtta Wärior/ och dem tillbakas dreswo; Hwar på och H:r Lieutenanten och Öfwersten Gref Carl Wrangel med de öfrige Drabanterne, såsom

som och Hr. General-Lieutenanten Spens med de 2:ne Compagnier af Lijf-Regemente tillkommo / och dem wiidare soutenerade, och Fienderne repousserade sampt å nyo tillsammans på dem ginge / hwilka doch 6 å 7 gånger igenkommo / effter som H:s May:t så ljetet Cavallerie hade. Men Hr. General-Majoren Horn med en stoor vigeur på 3 å 4 Esquadroner tillijka med bara Wårjan inträngde ; ilijka måtto och Hr. Gen. Lieutenanten Spens med des 2:ne Compagnier en stoor vigeur wiist. Hans May:tt hafwer sielf i Höga Persohn warit till Foot fram för Infanteriet, och där wid ett sådant Hieltemod wiist / så att man des lijke af en sådan hög Herre aldrig förspordt / och dy medelst Fiendernes Infanterie, oachtadt det 4 gånger igen kom / ala charge tillbakas dref / som 5 gånger sig retirerade , doch med god contenance under faveur af des Cavallerie, hwilket H:s May:t sedan med de 300 Hästar doch eftersatte och pourfiverade, som då nödgades lembna hela sitt Läger med Bagagie, Tälter och Fält-Stycken / som och wäl inrättade Magazin wid Marien Möhlen / hwarest till 1500 Tunnor Rågh och Möhl / förutan Bryn / Arter och andre Victualier fans / effter dem ingen Tijd lembnades det samma at upstånda. Och syntes wäl som skulle en deel gifwit sig på Wägen neder till Dünamünde, hwilka sig doch sedan baaf om Backorne och Skogen alle på en Wäg begifwit up för åth långz Dünen ; i medlertijd som desse i flychten förfölgsdes / det öfrige Cavalieriet med Kongl. May:ts Lijf-Dragoner med sinå Båtar och Struserne öfwerfattes / till hwilkets öfwerstyndande deras Excellencer Herr General och Gouverneuren Vellingk, och General-Lieutenanten Reenschöld woro commenderade, emedan Bryggan (om hwilken General-Lieutenanten Frölich hade at beställa) för dett upwurte starcke Wädret en hinte för än seent mot qvällen blifwa färdig ; Och som jänwäl ett stycke bättre uthføre i Dünemünde en annan Skantz fans / som deels med Saxar och deels Ryssar besatt war ; hafwer Herr General
Major

Major Mörner så snart han med sitt Regemente öfverkom/ den
samme upbudit/ då och de som där inne till 90 Persohner woro/
seendes/ huru alle de öfrige redan frichten tagit/ sig under Hans
May:t fångne gosiwo; I medlertid och Guarnisonen i Cobron
sin Post förlopp/ lemnandes Stanken med Stycken och
Ammunitions-Huuset/ uti hwilket de en Lunta med Eld an-
lagdt/ som berörde Kruut-Huus antände/ at det mot morgonen
creverade, men dock en större skada gjorde/ än att Skilt-
Wachten där med upflög, och twenne andre Karlar i Stanken
blesserades; Men Cavallerietz Hästar/ som på Ringen nedan
för Stanken i Bete gingo/ så strände blifwit/ att de alle lup-
pit till Skogz/ och man störste möda hade dem at igen finna/
förutan det någre blifwit skadde af de upslagne Bomber och
Granater.

Wid denne Action mötte och en Hollenskt Envoyé Hans
Kongl May:t/ hwilken från Mitau ankommen war/ och öfver
Natten uti Cobron Stankz legat/ hwilken nu varit Wittne
öfver denne H:s May:t Lyckelige descente och Glorieuze action
seendes de Döde/ som Hooptabls på Plazen legat/ och skattas
Förlusten som Fienderne haft till 2000 Mann; Barandes och
måste deelen af Fiendens Officerare som icke på Plazen blifwit
döde/ blesserade, som de öfverkomne Trompetarer/ hwaraf
twänne effter åtskillige Döde frågat/ hwar ibland skall varit en
General Major och Envoyé benembd Tramp, sampt åtskillige
andre/ men den tredie ett Paquett Breef medbracht/ till Fran-
zöske Ambassadeuren Comte de Guiscard, berättadt; Hwar-
emot affsknaden på Hans May:t Sjida en kan räknas öfver
200 Mann/ der ibland de förnämste Officerare som där wid blif-
wit: äro Öfwersten Palmquist af Kongl. May:t Guardie, såsom
och Majoren Wulff, och någre andre Capiteiner och subalterner;
men Herr Capit. Lieut. och Gen. Majoren Baron Arwed Horn
sampi

samt Lieutenanten och Öfwersten Otto Wrangel och Öfwer-
sten Knorring äre blefverade. Och som Feltmarskalken Steinau
(hvilken samt Prins Ferdinand af Curland denne Battailen
bijwistade/ men först wid Begynnelsen af action med de 4 ku-
rasserer Regimenter ankom/ och med Gen. Lieut. Paykuls dis-
position såres illa tillfredz warit/ så att han skall warit sinnad
sig straxt at afdraga) med de Saxiske troupperne sig retirerat
Wägen up åth Dynen, på Lühos Holm ett partie Ryssar af
300 Mann jempte något Saxar lemnadt/ som där starckt för-
tranchementerade woro/ men i mangel af Båtar der ifrån en
afkomma kunde; så beordrade Hans May:t Öfw. Helmersen
hvilken på Dahlholm stod/ dem at attackera och nederläggia/
som han och Midnatts-Tijden mot den 10 huius effterkom/ och
Holmen icke allenast intog; utan och alle Ryssarne på 14 Mann
neder caputerade, förutan dem som sig sielf i Dyna-Strömmen
fördränckte; wid hvilken attaque (medan berörde Ryssar sigh
desperat wärt) Öfwersten Helmersen blefwen år; Men Hans
May:t sielf [sedan Hans May:t Hr. General Majoren Mörner
med något mehr än 1000 Håstar till Mitau commenderade, at
sättia samme Ort i Contribution samt Öfwersten klingsporre
med 240 Håstar till Bulder-Ala/ hwarest Fienden des Magazin
3 Mijhl från Dynamünde hade/ afjende] medh Armeen den 12
dito up åth Dynen marcherade/ at uppsöka Fienderne/ hafwan-
des Fält-Marskalken Steinau wid denne sin retrait ifrån Koc-
kenhusen icke allenast lätit tillbakas kalla/ och till sig draga de
där stående Troupper af Saxar/ utan och de till succurs an-
komne Ryssar/ som berättas wara till 16000 Mann/ som med
Generalen Venediger redan med honom stött tillsammans/här
wid Thomasdorp/ med hvilka han sedan längre undangadt och
allenast widh kockenhusen till Guarnison lemnat 300 Saxar
och 400 Ryssar.

Swär

Hwarföre Hans May:tt lärer sökia att föllia dem effter /
 men i synnerhet först at emportera deras wid Neustädchen in-
 rättade Magazin, såsom och / medan som på denne Stjdan om
 Kockenhusen inge Wärel äre där wid Broen som de låtit öfwer-
 slå / någon Redout låta upkasta / at dymedelsi betaga Saxarne
 all Communication och Tillförsell. Hafwandes i medlertijd
 Hr. General Majoren Mörner desz Partie lyckeligen förrättadt
 och Stoden Mitau så wäl som Slättet / doch utan resistance, in-
 fäddt och Besättning där inlagt / hwar emot Commendanten
 från Slättet uthmarcheradt / hafwandes bemelte Gen. Major
 och darsammastädes twenne Laddior med Ammunition och Pro-
 viant bekommit / som sig till Dünamünde årnat / at nu således
 det som Curländarne till Konungen i Pohlen och de Sarsiske
 Trouppernes Underhåld contribuerat, Kongl. May:ts Armée
 till goda kommer.

Sammaledes hafwer Hr. Öfw. Klingsporre med åfwan-
 berörde desz Partie, det wid Bulder-Na inrättade Magazin in-
 tagit / jempte twänne Laddior med rödt Kläde och Ammunition,
 som till Dünamünde afgå skulle; hwarest den der warande
 Wachten wäl i förstone något motstånd giordt / och ifrå Huu-
 sen dijt de sig retirerat, skarpt stutit / och Öfwersten Klingsporre
 twenne swäre blesurer, den ena i Armen / och den andra i Stj-
 dan gifwit / men sig doch om sijder då Öfwersten begynt tända
 Elden i Huuset / måst gifwa; hwilket Magazin Hr. Öfwerst:
 Klingsporre med starck Wacht förfedt / hwarest och nu Hr. Öf-
 werst: Albedyhl commenderat är / medan som bemelte Kling-
 sporre för desz blesur nödgas därifrån komma. Och som såle-
 des både för Dünamünde som och Kockenhusen tilförseln är af-
 sturen / och man förnimmer att uti samma Fästningar intet
 synnerligt Förråd och Underhåld finnas skall / så förmodar man
 att dhe af sig sielfwa falla-lärer.

Cam-

Utur Campementet wid Plettenbergh i Euhrland

den 17. Julii 1701.

J går Afftons infommo de tijdender med en Corporal af Lif-
ländste Adels-Fahnian / som med en Cornet och 10 Gemene hafft
sin Post på neigden wid Rockenhusen / att bemelte Cornett ryckt
med sitt Manſkap för Fästningen / och inſendt en Bonde / låtan-
des anſäija Commendanten, att den Saxiſke Armeen wore ſla-
gen / och Hans May:t wore på neigden att belägra Fästningen /
men låtit dem förſt åthwarna / att de ſkulle godwilligit gifwa
ſig på Kongl. May:ts Nåd och Gnåde / effter i annan händelſe /
och där de ſkulle giöra motſtånd / intet Been ſkulle komma där-
ifrån. Hwarpå Commendanten begiart någre tijnars dila-
tion. Imedlertijd Guarniſonen dragit ſig af / ſampt ena Wijnan
effter den andra / ſom de under Fästningen hafft / antåndt; haf-
wandes Ryſarne / ſom i Guarnizon legat / gådt ända bort till
Ryſland / mende Saxiſke ſig till Birſen begitwit / hwareſt Ar-
meen ſäijes wara ſammändragen. Warandes märckwärdigt /
att ſåledes Kongl. May:ts Fiender innom 8 Dagar på Düna-
münde när (för hwilken man förmodar Kongl. May:t en heller
haſwa af nöden att giöra något Skätt) abandoneradt twenne
Provincier, nembligen Lifſland och Euhrland / och icke allenast
lembnat effter ſig öfwer någre och Nitio Metall-och Järn-
Stycken; utan och ſå anſeentliche Magaziner, hwar af Kongl.

May:ts. Armee öfwer Åhr lærer kunna
ſubſiſtera.

